

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA NEMAJ VEČ KOT
2 C "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izračunajte, kolikaj to pomeni)
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 149 — Štev. 149

NEW YORK, THURSDAY, JULY 31, 1941 — ČETRTEK, 31. JULIJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

ROOSEVELT ZA UREDBO CEN

Predsednik Roosevelt je včeraj v posebni poslanici prošil kongres za oblast, da uredi in določi cene, ker bo sicer prišla inflacija in je zato treba v ta namen takoj delati. Mnogo kongresnikov je takoj odobrilo splošni predsednikov namen. Nekateri kongresniki so že omenili, da bo kongres mnogo bolj razpravljal o načinu ureditve cen, kot pa o končnem namenu.

Predsednik pravi v svoji poslanici, da je postava glede ureditve cen neobhodno potrebna, da je narod zavarovan pred posledicami zmedene borbe za dobiček, kar bi bilo krivično in mora dovesti do nesrečne in neomajene inflacije.

Vendar pa so nekateri kongresniki izjavili, da bo v kongresu nastala vroča debata o tem, komu naj bo dana oblast določati cene, kajti mnogi kongresniki nikakor ne bodo poverili te oblasti osebno predsedniku, ki bi to oblast nato podelil Leonu Hendersonu, ravnatelju urada za cene in civilne potrebe.

Iz demokratičnih, kakor tudi iz republikanskih krogov prihaja priporočilo, da je oblast za določanje cen poverjena posebnemu odboru treh ali petih članov.

Predsednikova poslanica bo predložena v pretres v obeh zbornicah še danes in jo bo v senatu predložil senator Glass, poslušajoč predsednik bančnega in denarnega odbora, v poslanski zbornici pa jo bo predložil poslanec Steagall, predsednik sličnega odbora v poslanski zbornici.

Kot se je izvedelo, poslanec Steagall že od petka sestavlja tozadevno predlogo, po kateri naj bi bila predsedniku dana pravica določiti najvišje cene raznemu blagu, cene stanovanj, omejitvi prodajo, oziroma kupovanje na obroke itd.

Glede farmerskih pridelkov bo skoro gotovo farmerjem dovoljeno, da zvišajo cene svojih pridelkov do 100%, kar je že dolgo cilj vladnega farmerskega programa.

"Sveda ni govora o kakih stalnih cenah," pravi Roosevelt v svoji poslanici, "ako čez mero raste cena dela. Delavci imajo večji dohodek od stalnih cen, kot pa od nenavadno po-

višanih plač, ki bi jih naglo presegle zvišane cene v življenjskih potrebščinah, vsled česar bi najbolj bili prizadeti delavci in stari ljudje. Zato bo od časa do časa vedno treba urejevati plače v soglasju s položajem... Priznavam, da pade dolžnost ne iskati prevelikega običaja tako na industrijo kot na delavstvo in da morata oba prevzeti odgovornost, ako se hočemo izogniti inflaciji. Ravno tako pa tudi priznam, da moremo izkreno in prostovoljno sodelovanje delavstva pričakovati samo tedaj, ako so zagotovljeni primerni in stalni dohodki v razmerju, koliko more denar kupiti; ravno tako pa pričakujemo pošteno vrednost drugih, ki so vdeleženi pri obrambnem programu. To ne pomeni samo, da je treba določiti primerne cene življenjskih potrebščin, temveč je treba tudi obdavčiti odvisne dobičke... kajti le na ta način je mogoče odvrniti inflacijo."

Predsednik pa v svoji poslanici jasno pravi, da ne zahteva oblasti določati cen, temveč določiti najvišjo mero cen.

Sovj. Rusija in odnosi z zasedenimi deželami

Na konferenci z domačimi in tujimi časnikarji je izjavil sovjet. podkomisar za zunanje zadeve S. A. Lozovski, da bo sovjetska vlada nemudoma začela pogajanja z vsemi vladami dežel, ki so jih zasedle nemške čete, ali takih, ki so v borbi proti Nemčiji. Ta ukrep sovjetske vlade je bil narejen z namenom, da se zeli in okrepi vojni napor... "proti Hitlerju in drugim razbojnikom". Na tem potu je bil dosegel že lep uspeh s podpisanjem rusko-čehoslov. in rusko-poljskega dogovora. "J.K."

KNOX ZAHTEVA TAKOJŠNJO ODLOČITEV

Na konvenciji "Legion of Valor" (organizacija armadnih in mornariških odlikovancev) je v Fort Sheridan govoril ameriški mornariški tajnik Frank Knox ter rekel med drugim:

— Če v odločilnem trenutku Amerikanci ne bodo pripravljeno boriti se za naše podedovane svobode, bodo te svobode za nas uničene, kajti polastilo se jih bo močnejše človeško pleme.

— V deželi so ljudje, ki mislijo, da morejo rešiti najtežavnejše probleme s tem, da jih enostavno zanikajo. Tudi v Evropi so bili nekateri ljudje eličnega mnjenja, in zato je danes uničena cela vrsta evropskih držav. Ena sama odločitev nikakor ne zadostuje, pač pa vse mogoče odredbe je treba uveljaviti, da tudi nas ne za-

dene taka usoda. Vsi kot en mož moremo skleniti, da se bomo do skrajnosti zoperstavili vsakemu napadu.

— Hitler je poslal svoje milijonske armade v Rusijo, kjer upa zmagati, nato pa podrediti vso Evropo svoji volji... Na morju potaplja brez vsakega svačila neoborožene parnike... Zvezal se je z azijsko silo, ki je prežeta z istim prepričanjem — zvezal se je z Japonsko Orientalna krvoželjna sila preči zavladata vsej Aziji.

Ob zaključku svojega govora je nastopil Knox proti ljudem, ki nasprotujejo načrtu Amerike glede ustanovitve oporišč na daljnih otokih in skušajo že zdaj razpustiti komaj napol izvežbano ameriško armado.

Te ljudi je obdolžil sramotne bojazljivosti, kakršne bi naša predniki sramovali.

Nemcem ne gre več vse "po načrtu"

Rusi neprestano napadajo pri Žitomiru. — Zračni napad na Moskvo zopet odbit. — Nemci se izgovarjajo za neuspehe. — Rusi se bojujejo do smrti; nočejo se podati.

Poročila, ki prihajajo z ruske fronte v Bern v Švici, naznanjajo, da ruske armade še dalje in neprestano napadajo nemške postojanke okoli Smolenska, Žitomira in Novorževa. Na teh krajih je v teku že peti dan velika ruska protiofenziva proti nemškim oklopnim divizijam, ki skušajo prodirati proti Moskvi, Kijevu in Leningradu.

Zopet se bje največja bitka na fronti, na kateri Rusi zadržujejo Nemce že od 16. julija. V teh bojih so Nemci že imeli velikanske izgube na moštvu in vojnem materijalu.

Nemško vrhovno poveljstvo pa trdi, da je nemška armada pred Smolenskim še vedno v ofenzivi in da so bili vsi ruski protinapadi odbiti.

Nemci, četudi v defenzivi, so še enkrat prešli k napadu okoli Vitebska in je že izgledalo, da bodo povečali svoje pridobitve v smeri proti Smolensku, ko sta ruska artilerija in zračna sila bojno srečo obrnili na rusko stran.

Sinoči so Rusi uničili en nemški tankovni oddelek, dva infanterijska polka in več baterij. Tudi po drugih predelih okoli Smolenska so nemške izgube ogromne.

Pri Žitomiru, kjer poveljuje maršal Budenny, vrhovni poveljnik na ukrajinski fronti, Rusi neprestano napadajo. Ru-

ski mehanizirani oddelki so navzlic težavni pokrajini na več krajih prebili nemške postojanke ter je mnogo nemških skupin v nevarnosti, da bodo obkoljene.

Nemci so se naglo umaknili v pripravljene utrjene postojanke; iz katerih so izvedli nekaj protinapadov, ki pa niso uspeli.

Sinoči so nemški aeroplani zopet skušali bombardirati Moskvo, toda napadalec so bili odbiti in izstreljen je bil en nemški bombnik.

Nemci se izgovarjajo

Nemško vrhovno poveljstvo že drugi teden izdaja kratka poročila in navede nekatere uspehe, toda vedno dodaja, da se operacije vrše "po načrtu" in da bo večja zmaga objavljena v nekaj dneh. Naznanilo o kakih uspehih pa nikakor noče priti: Svoje neuspehe hočejo prikriti s tem, da zatrjujejo, da se Rusi ne bojujejo "pošteno", da se poslužujejo "nepostavne" strategije in da se nočejo podati, četudi vedo, da za njih ni rešitve.

Slednjč pa je nemško vrhovno poveljstvo priznalo, da se v priroč hudih ruskih napadov nemška armada brani, da je v defenzivi.

Nemci streljajo Srbe

Iz Budimpešte je prišlo poročilo v Bazel v Švici, ki pravi, da so v ponedeljek Nemci v Beogradu vstrelili zaradi sabotaže 122 oseb. Poleg tega jih je bilo vstreljenih še 12, ker so nepostavno imeli orožje.

HARRY HOPKINS V MOSKVI

Harry Hopkins, ravnatelj ameriškega lend-lease programa in osebni zastopnik predsednika Roosevelta, je iz Londona nepričakovano z aeroplanom došel v Moskvo, najbrže v namen, da se s sovjetsko vlado posvetuje o potrebah rdeče armade v njenem boju z nacijsko Nemčijo.

Z njim sta prišla v Moskvo brigadni general Joseph N. McNarney in poročnik John R. Allison.

Včeraj se je Harry Hopkins, ki je z aeroplanom prišel iz Londona v Moskvo, sestal s Stalinom in v njunim komisijskem Vjačeslavom M. Molotovom v Kremlju. Navoč je bil tudi ameriški poslanik Lawrence A. Steinhardt.

Hopkins je Stalinu rekel, da bodo Združene države nudile svojo pomoč vsakomur, ki se bori proti Hitlerju, ker je s tem na pravi strani. In s tem je tudi Rusiji obljubil svojo pomoč. Združenih držav v njeni vojni proti Nemčiji.

Včeraj je vsled poškodb, ki jih je dobil, ko se je ponestrelil njegov aeroplan, umrl general Ludwig von Schroeder, Nemški vojaški poveljnik v Srbiji. Za njegovega naslednika je bil imenovan general zračne sile Danckelmann.

Neko poročilo iz Ankare pravi, da so Madžari v gorski pokrajini ob meji Hrvaške vstrelili nad 20 Srbov, da iztrebijo sabotažo.

Isto poročilo pravi, da je bilo poslanih v koncentracijska taborišča nad 10.000 Jugoslovancev. Nekateri so bili tudi poslani v Nemčijo, kjer morajo opravljati težka dela.

Četniki delajo veliko škodo na telefonskih in železniških žicah, na železniških progah, v elektrarnah, na mostovih in cestah.

Francozi koljejo prašiče

Poročilo iz Ženeve v Švici pravi, da so francoski kmetje v nezasedenem ozemlju poklali 750.000 prašičev, da jih ne bi Nemci zahtevali. Meso so posušili in ga poskrili.

Poročilo dodaja, da francoska policija na nemški pritožbi priganja kmete, da jim pokažejo skrite zaloge mesa, toda kmetje skrbno prikrivajo skrinjice.

ČEDALJE MANJ NEZAPOSLENIH

Največje zaposlenje v zadnjih dvanajstih letih. WPA je precej razbremenjena. — Resno pomanjkanje strokovno izvežbanih delavcev.

Iz poročil, ki jih je dobila National Manufacturers Association iz enoindvajsetih ameriških mest, v katerih je vojna industrija zelo razvita, je razvidno, da se je število "relefnikov" zmanjšalo za polovico in da se vrste WPA delavcev v vsakim dnevom krčijo.

Tako splošne zaposlenosti kot je v sedanjem času, ni bilo že iz leta 1929. Strokovno izvežbanih delavcev je začelo resno primanjkovati. V marsikaterem kraju zaposlujejo podjetniki ženske in pohabljenе moške.

Pomanjkanje delavcev je posebno občutno v Buffalu,

Pittsburghu in Philadelphiji. National Manufacturers Association potrjuje poročilo Narodnega industrijskega konferenčnega urada, da je bilo 1. junija tekočega leta v deželi 3 milijone 953 tisoč nezaposlenih. Leta 1929, torej v letu največjega zaposlenja, jih je bilo 3 milijone 300 tisoč.

V mnogih mestih je tako pomanjkanje izučeni delavcev, da nekatera podjetja že zdaj vežbajo mlade ljudi za delo v tovarnah, ki se niso dograjene. Prihodnje leto bo položaj še dvakrat slabši. Delavske plače se bodo v najkrajšem času podvojile.

ELEKTRIČARJI V N. Y. ZAŠTRAJKALI

Vsled stavke je posebo prizadeta ladjedelnica v Brooklynu. — Unija zahteva, naj bodo pri projektih zaposleni izključno ne njeni člani.

V New Yorku stavka pet tisoč električarjev, članov Ameriške delavske federacije. To je generalna stavka, kakršne ni bilo v ameriški metropoli že iz leta 1907.

Vsled stavke je prizadetih kakšnih osemsto še nedograjenih poslopij in projektov, ter nove gradnje v brooklynski ladjedelnici. Tam postavljajo namreč dva velika suha doka, v katerima bosta zgrajeni 58-tonski bojni ladji "Maine" in "New Hampshire".

Admiral E. I. Marquard, poveljnik ladjedelnice, je apeliral na delavske voditelje in pozval štrajkarje, naj se takoj vrnejo na delo, češ, da je to njihova domorodna dolžnost. Podrobno poročilo o položaju je poslal tudi mornariškemu departamentu v Washingtonu.

V ladjedelnici je bilo zaposlenih samo tristo električarjev, ker so pa zastavkali, je moralo nad tisoč drugih delavcev prenehati z delom.

Stavki je dala povod Consolidated Edison Company, ki je poleg AFL električarjev zaposlila tudi nekaj članov Consolidated Brotherhood, ki je po zatrdilu Ameriške delavske federacije kompanijska unija.

Poleg brooklynske ladjedelnice so vsled štrajka prizadeta tudi razna druga podjetja, ki so v zvezi z narodnim obrambnim programom, predvsem pa Robbins Dry Dock Company, Brewster Aeronautical Company in Ford Instrument Company.

Izdajalec Kvaternik hladno sprejet v Nemčiji

21. julija je bil sprejet v Hitlerjevem generalnem štabu nekje na nemško-ruski fronti general-maršal vrhovni poveljnik in minister narodne obrambe odvisne Hrvaške Slavko Kvaternik, ki je prišel tja, da predloži nemškemu generalnemu štabu nekakšne svoje načrte za uničenje ruske južne vojske.

Kvaternik je bil svoječasnno častnik avstrijskega generalnega štaba, in so ga v Avstriji redno "zapostavljali", a to pa ne radi njegovega hrvaštva, nego vsled njegove nesposobnosti. Hitler se še zmenil ni za njegove načrte, a prišel pa je samo popoldne na čajanko ter se ob tej priliki razhudil nad Kvaternikom, zakaj aktivneje in z večjim številom vojske ne sodeluje njegova odvisna Hrvaška v vojni proti Rusiji, ne pa samo s prostovoljnimi enotami.

Harriman pri angleškem kralju

Kralj Jurij je sprejel v avdienci W. Everella Harrimana, koordinatorja za ameriško pomoč Veliki Britaniji.

JOS. MARTIN OPOZARJA NA NEVARNOST

Na republikanski državni konvenciji, vdeči se v Baraboo, Wisconsin, je nastopil kot glavni govornik Joseph W. Martin, Jr., predsednik republikanskega narodnega odbora, ter svaril narod pred nevarnostjo diktature, ki se utede pojaviti v Združenih državah po sedanjih svetovni vojni.

— Prav nič čudnega ne bo, — je izvajal, — če bo veljal narodni obrambni program sto tisoč milijonov dolarjev. Javno davčno breme bo tako težko, da se bodo prihodnjim generacijam usločili hrbti, ker bo moralo prebivalstvo plačevati tako ogromne davke.

— Ne smatrajte me za apostola žalosti! — je vzkliknil,

NEMCI TRPE ŽEJO

Časnikarski poročevalci Hans Hufzky, ki se nahaja pri nemški armadi na rnski fronti poroča o težkočah, s katerimi se morajo boriti Nemci proti Rusom. Naslednje je njegovo poročilo:

Ta vojna je najbolj suha od vseh vojn. To pa je zato, ker ta vojna pelje skozi pokrajino z malokatero reko; manj rek kot jih je na Poljskem in še manj kot v Franciji.

Povesi svoje s prahom pokrite trepalnice in misli nazaj, tovariš, — misli na Francijo — ali ni velika potljana vode v primeri s to deželo?

Včeraj smo se vozili skozi neko vas po poti naših oklopnih divizij. Stiri ure, predno smo jo našli na zemljevidu; sedaj more biti še 10 milj oddaljena, sedaj samo pet, sedaj pa samo še en kilometer — in tam je bila slednjč vas, res, tam j e bila prva hiša in tudi prvi vodnjak na vedro.

Naglo z vedrom v globino — vedro je prišlo navzgor z blatom. Naglo do drugega vodnjaka! Dal je sam umazano mlako.

Naši tovariši so že izpraznili vodnjake. Danes jutraj smo se imeli peljati skozi mesto "M" (najbrže Minsk). Računali smo: tam mora biti toliko in toliko hidrantov, da bomo pili, kuhali, se umili in si napolnili poljske steklenice.

Ko smo došli v "M", nismo prišli v "M", kajti to je mesto, ki ni več in kamor sploh ni mogoče več priti. V "M" smo prišli samo po našem zemljevidu. Kajti "M" ni bil nič drugega, kot samo izravnan, kadeča se pokrajina. Pravim pokrajina, kajti dimniki, ki stoje med lesenimi hišami, so izgledali iz daljave kot dreve. Rusi so, ko se se umaknili, z artilerijo "M" razstrelili in porušili popolnoma do tal.

V nemški garniziji poljska steklenica z vodo ni vredna niti toliko kot slama. Tam samo od pasa visi navzdol kot visi mnogo drugih stvari.

Toda poljska steklenica s pitno vodo, čajem ali kavo na vzvodu je vredna več kot vse drugo, kar si moreš misliti.

Po marsičem hrepenimo — n. pr. po samo eni uro brez hrupa bitke; po samo enem pogledu na poletno pokrajino, ki ne diši po ognju in smrti; po enem samem izprehodu po mirni ulici z otročjim smehom in trkanjem s kozarci, ki ti prihaja na uho skozi vesela okna. Toda vse to postane ničevno in brezpomembno v primeri s hrepenenjem po vodi, po vodi, da jo pijesh, da se žjo umiješ, da je dobiš saj en požirek.

— toda moti se, kdor misli, da bom molke pustil mojo deželo slepo zdrveli v socialni in gospodarski propad ter v temno gospodarske depresije in socialnega obupa.

— Sredi zmede, izčrpanja, silnih davkov, nezadovoljstva, žalosti in sovraštva, kar bo strašna žetev sedanje vojne, bo dana komunistom in fašistom najugodnejša prilika za zavzevanje ustave in ustanovitve diktature.

Ameriška javnost je Martin posvaril pred časom, ko bo Amerika sama izgubila četrto svobodo, s katerimi se zdaj tako rada postavlja in jo ž njimi osrečiti tudi druge narode sveta.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lopech, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.—; na pol leta \$3.—;
na četrt leta \$1.50.— Za New York na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.—
Za inostranstvo na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 5-1242

HITLERJEVE NAPOVEDI

Ko to pišemo, se Nemci že peti teden bore z Rusi. Navzlic prvotnim uspehom v bivšem poljskem ozemlju pa ni Hitler tako daleč prodrl kot je nameraval prodreti, in vojna se ne razvija tako gladko kot je napovedal v svojih armadnih poveljih, da se bo.

Leningrad je naprimer oddaljen komaj osemdeset do sto milj od meje, s katere je začel Hitler v družbi Fincev napadati, toda Leningrad se ni padel.

Pred štirinajstimi dnevi, je poročal Hitler o zavzetju Smolenska, toda 26. julija je bil Smolensk še vedno v ruskih rokah.

Pred dvema tednoma je poročal italijanski Goebbels papagaj Gayda, da stoji nemška armada pred Kijevom ter da je vsak hip pričakovati padca tega važnega ukrajinskega mesta. Prejšnjo nedeljo Kijev še vedno ni bil zavzet.

To so dejstva, ki jih ljudje, verujoči v Hitlerjevo nepremagljivost, povsem pozabljajo.

Da se je Hitler že neštetokrat zmotil, je razvidno tudi iz poročila angleškega informacijskega ministrstva, iz katerega navajamo naslednje primere.

16. julija 1940, torej več kot pred enim letom je javil nemški uradni radio: — Gospod Churchill bo prav kmalu občutil moč nemškega vojaštva. Priznavamo, da bo to zadnje poglavje sedanje vojne precej nenavadno, toda če Angleži ne morejo razumeti resnice Hitlerjeve izjave: "Nobenih otkov ni več!" — jo mi razumemo!

Kdorkoli je slišal lani ta nemški broadcast, je bil uverjen, da bodo Nemci v teku nekaj dni vzpizorili uspešen napad na angleško otočje, toda po enem letu Churchill še ni občutil moči nemškega vojaštva, in angleško otočje je še vedno v angleških rokah.

19. julija 1940 je bilo po nemškem radio dobesedno naznanjeno: — Angleži se pripravljajo izprazniti Gibraltar in Malto.

In sedaj po enem letu No, Amerikane bi rekel: "Oh, yeah!"

20. julija 1940 je bilo sporočeno z radio postaje v Bruslju, ki je pod nemško kontrolo: — Anglija naj se ne vda nobenemu varljivemu upanju, da se bo ohladilo prijateljstvo med Nemčijo in Rusijo.

In kaj se je zgodilo!

To je le nekaj primerov o Hitlerjevi "nezmotljivosti."

PROTI ZAPADU

Ljudje so se začeli v velikih množinah seliti proti Zapadu. Njihov cilj je "zlata Kalifornija". Iz statistike mesta Los Angeles je razvidno, da se je iz zla lanskega avgusta priselilo v tankajšnje okolice 85 tisoč delavcev. Ta cenitev temelji na podatkih tankajšnjega Social Security Boarda ter nečimovno navaja najmanjše število.

Priseljenci so srednje starosti — moški pri štiridesetih letih — in mnogi med njimi še samski. Delo žele dobiti v tovarnah, posebno dobro plačana dela v vojni industriji.

Priseljevanje še ni poneslo. Trgoška zbornica v Los Angeles je mnenja, da bodo potrebovali zrakoplovne tovarne še letos vsak mesec do pet tisoč izvežbanih in neizvežbanih delavcev.

Za izvežbanje tehničnih delavcev so pettedenski tečaji. Te šole producirajo vsakih pet tednov približno pet tisoč "strokovnjakov" za vojno industrijo. Skoro polovica novih priseljencev, kakšnih 40 tisoč, je dobilo delo v zrakoplovni industriji, 18 tisoč v ladjedelnicah in približno 30 tisoč v raznih drugih tovarnah.

S tem se seveda razvija v Los Angeles novi "boom". Stanovanja, ki so bila že leta prazna, je mogoče takoj oddati. Nove hiše rasejo iz tal kakor gobe po dežju. Lastniki zabavišč delajo ogromne dobičke.

Zdi se, da te nove "prosperitete" ne bo še tako kmalu konec. Baš nasprotno: Oblasti pozivajo delavce po vseh krajih dežele, naj pridejo v Los Angeles.

Stimson se je opravičil pri Wheelerju

Vojni tajnik Stimson je priznal, da senator Wheeler ni razpočel dopisnic s protivojno vsebino izključno le ameriškim vojakom, ter se je javno opravičil, ker je očital Wheelerju, da temelji njegovo početje že na veleizdajo.

Napad na Ameriko bi pognal Mehiko v vojno

Mehiški predsednik Camacho je rekel, da dni časnika-

jem, da bi Mehika takoj stopila v vojno, kakorhitro bi se izvršil napad na kakšno ameriško deželo. Camacho ni imenoval Združenih držav po imenu, pač pa le rekel:

— Mehika bi stopila v vojno, če bi bilo okroženo njeno ozemlje ali njena neodvisnost ali če bi se završil napad na kakšno drugo ameriško deželo.

Camacho je izrazil tudi upanje, da bodo z izjemo petrolejskega problema, v teku enega meseca rešene vse sporne zadeve med Mehiko in Združenimi državami.

Newyorški odmevi

FRANK KERŽE

Cleveland je eno izmed milijonskih mest v naših državah. Ali peto, ali šesto med velikimi, ni važno za nas. Zakaj Cleveland je in ostane prvo mesto v novi domovini.

Naših ljudi je v Clevelandu dosti. Štirideset tisoč, petdeset, šestdeset — natančno ga ne ve niko. Vemo pa eno: ima na stolne družtev, sedem ali osem narodnih domov, tri fare in z njimi v zvezi slovenske farne šole in še mnogo drugega. Mnogo takega, da bi Clevelandčanje sami prav lahko malo več pisali o tem. Pa ne vem, kaj se jih drži — rekel bi, da jih ubija dobrota.

Teden za tednom čitamo: suprajz partija, pečene ribe, pohani piščanci, srnjakova večerja, piknik tukaj, piknik tam — in povsod se zaliva s finim ohajencom. Človek bi mislil, da bo Cleveland porabil svojo veliko priliko pa izkušal izva- biti ljudi od blizu in daleč. Ima dovolj dobrih moči, fine pev- ske zbornice s posebnostmi, kate- rih ni nikjer drugje: otroški zbori. Še danes mi ne gre iz spomina prireditve malčkov pod spretnim vodstvom moj- stra Semeta. Tisto petje je bilo v resnici vrenje žive duše in mladega srca.

Omenjal sem že nekoliko- krat, kako bi bilo dobro, da bi po enkrat na leto prirejali po- sebne slovenske kulturne dne- ve, ki bi trajali recimo po te- den dni. Naši ljudje radi po- tujejo na vse strani in prišli bi brez dvoma v velikem številu v Cleveland.

To je samo ena izmed velikih prilik. Človek čaka in čaka, leto teče za letom — sné se to- ne dobrot in preprije jezera vina — a od nikjer nič.

Le v eni stvari so izjeme. Naši ljudje se uveljavili poli- tično tako, a ne zaostajamo za nikomur. In sad tega velike- ga dela — dela pokojnega Louisa Pirea, o katerem mis- lim enkrat pisati — je naš slo- venski sodnik Frank Lausche. Danes stopa iz mirne sodne dvorane v pisano javnost, od- dobro založeno miže v boj, ki prinese lahko vse. Zakaj Frank Lausche je kandidat za cleve- landkega župana.

Vse naše časopise je po- zdravilo z veseljem to vest, za- kaj Frank Lausche je eden iz- med tistih naših stebrov, ki tvorijo podlago našega nara- da. Pisatelji, pesniki, vodite- lji socialnega in političnega življenja, umetniki na tem ali onem polju — to so vidni del- nicaroda. Kadar govorimo o enem narodu, nam nehoté pri- dejo pred oči vsi veliki, kul- turni močje — čim višji in večji so toliko boljše za narod.

Kaj bi bili mi brez Prešerna, Levstika, Cankarja, Župančiča, Tavčarja in mnogih drugih? Čreda ljudi — to je vse.

Zato se opravičeno čudim, da ima Cleveland pipece, ki tro- bijo, da je Lausche njihova lo- kalna zadeva. Da ga bodo že oni sami izvolili in da nas o-

stvar je namreč ta: ene skr- bi, ali je Lausche delavski kan- didat ali ne. Najprej: kdo je delavski kandidat? Imamo dve veliki delavski organiza- ciji: AFL in CIO. Obe orga- nizaciji ste izven politike, to se pravi: one ne postavljajo svojih kandidatov; pač pa od- bera predložene kandidate in potem glasujejo za tistega, ka- teri se jim zdi najboljši za de-

lavske interese. Pa še to ne gre posebno daleč. Zakaj pri- zasnjih volitvah je znani Lewis napel vse svoje žile proti pred- sedniku Rooseveltu. Kdo je poslušal Lewisa, ne vem, vem pa eno: da je večina večina vseh delavcev pri CIO volila Roosevelta kljub Lewisovim združbam.

Torej z delavskimi kandida- ti kot takimi ne bo nič. Ena- lindostna vodstvo, uuij, drugih ne — kako pa voli delavec, to je zadeva njegova. To se pravi: on izbere tistega, ki se mu zdi najboljši. Če je volilec de- lavec, potem ne more biti tisti, katerega voli drugega, kakor delavski kandidat. Drugih ni- mamo.

Res je, da so včasih imeno- vali po naši javnosti za delav- ske kandidate samo take, ki so nosili "bukuce in stampe" in so bili imenovani od skupine, ki je bila malo večja, kakor sta- rckrajsko veselo omizje. Tudi pri zadnjih volitvah je bilo ne- kaj "štempijanjih" kandidatov ki pa vsi skupaj niso dobili pasje dlake. Izmed 47 milio- nov glasov oddanih Rooseveltu in Willkieju, je bilo samo par sto tisoč za "štemplarje."

Čitai sem tudi nekje o "me- ščanskih" strankah. Fraza, ki pomenja toliko, kakor ničla pred številko. Še več: kopija iz starokraj-ke javnosti pred- prvo svetovno vojno. Veste, v nekdanji Avstriji nismo bili državljani, ampak podaniki. Malo boljše, recimo, frajterska šarža je bilo meščanstvo. Ne- kdo je lahko živel vse svoje življenje recimo v Ljubljani, pa je bil samo podanik, dokler ga ni sprejela meščanska zve- za in mu dala eno zvezdo na ovratnik: meščan.

V Ameriki je ta reč čisto ne- poznana. Državljan si, pa če si tukaj ali tam. Ali živis v New Yorku ali kje na wyomin- kih puščaval v selu ene same hiše — državljan si, tak tukaj kakor tam. Resnica je namreč, da živi dosti več delavcev v mestih, kakor pa po deželi. Ali so oni meščani ali ne, tega ne vem, ker nimamo nobenega statusa. Ampak če se šteje za meščana tistega, ki živi v me- stu, potem je delavec meščan. Bogatini in kapitalisti so pa itak največ zunaj.

To sem hotel pribiti, ker vi- dim na eni strani vesel napre- dek, ki kaže neko zvelost, na drugi pa ne samo zelenih klo- bunkov, ampak tudi zelene mož- gane in zelen napredek. Torej še vse v obliči, kakor je bilo. Znamo stvar je, da nekateri otrde, ko kebri v jutrarnji rosi. Ni treba drugega, kakor da

stale to ne briga. Semr precej daleč od Cleve- landa in meni je do Lausche-vega uspeha toliko, kakor če bi bil moj sosed. Zakaj Lau- sche je danes last vseh, kar nas je — vsak njegov uspeh je čast za nas in vsak njegov potuz- ydarec. Zakaj Lausche je ose- be v svoji poziciji, na katero kažemo s ponosom: naš je.

Jaz ne vem, odkod so taki ljudje, ki tako radi s prezirli- vostjo breajo na vse, kar je do- mačega, našega. Godi se to na vseh poljih, koder kdo izmed naših kaj poizkuša. Tako po- vest ti vedo povedati trgovci, obrtniki, odvorniki, zdravniki, politiki in sploh vsi. Sladnji je začel z zaupanjem, da bo do- bil podporo pri svojem narodu in slednji se je zmotil. Kame- nja, kamen, ne pa podpore.

To je poglaviti vzrok, da nam je marsikatera dobra kul- turna moč odletela v privatno življenje. Če nas kljub temu nekaj vztraja na kulturnih, po- litičnih ali umetniških poljih, je to samo znak pogumnega srca, ki šepče: kar naprej. Ko bo uspeh, bodo vsi pipčarji okoli tebe.

Frank Lausche je torej naš — to se pravi: vseh, kar nas je od New Yorka do San Fran- ciscoa in od severa do juga. Erake glasove čitam po naših listih. In posebej omenjam Ivana Moleka, urednika Pro- sve, kateri je pisal za Lau- scheta članek, kakoršnega piše samo možak. To povdarjam za to, ker ima finiski predse- dnik Riti tudi med nami nekaj bratov.

Članek v Prosveti omenjam zato, ker mi kaže dvojje: pr- vič da zorimo, drugič, da so ne- kateri naši kulturni delavci večno mladi. In med te spada brez dvoma Ivan Molek. S svojimi progresivnimi idejami in zdravo, mladeniško svežo besedo je res velik kredif za list sam, posebej pa še za SNPJ, katere je p prišla po letih mešanja razredno zavednih in zavedno razrednih končno res- na stališče pravega, zdravega amerikanizma.

Še nekaj sem opazil v zvezi s kandidaturom Lauschetovo. Spominja me živo na tistega kosa v nekdanji ljubljanski Prešernovi ulici, ki je zmiral za čel svojo pesem s prvo kitico: Naprej zastava slave. — Do tu je šlo vse gladko, potem je pa zavil na svoje divje: čv-žar, prsek — in kar je še bilo. Košji možgani in njegova kultura so zmogli samo eno kitico — ka- dar je bilo končano, je začel pa- živalski nagon svoje.

Stvar je namreč ta: ene skr- bi, ali je Lausche delavski kan- didat ali ne. Najprej: kdo je delavski kandidat? Imamo dve veliki delavski organiza- ciji: AFL in CIO. Obe orga- nizaciji ste izven politike, to se pravi: one ne postavljajo svojih kandidatov; pač pa od- bera predložene kandidate in potem glasujejo za tistega, ka- teri se jim zdi najboljši za de-

lavske interese. Pa še to ne gre posebno daleč. Zakaj pri- zasnjih volitvah je znani Lewis napel vse svoje žile proti pred- sedniku Rooseveltu. Kdo je poslušal Lewisa, ne vem, vem pa eno: da je večina večina vseh delavcev pri CIO volila Roosevelta kljub Lewisovim združbam.

Torej z delavskimi kandida- ti kot takimi ne bo nič. Ena- lindostna vodstvo, uuij, drugih ne — kako pa voli delavec, to je zadeva njegova. To se pravi: on izbere tistega, ki se mu zdi najboljši. Če je volilec de- lavec, potem ne more biti tisti, katerega voli drugega, kakor delavski kandidat. Drugih ni- mamo.

Res je, da so včasih imeno- vali po naši javnosti za delav- ske kandidate samo take, ki so nosili "bukuce in stampe" in so bili imenovani od skupine, ki je bila malo večja, kakor sta- rckrajsko veselo omizje. Tudi pri zadnjih volitvah je bilo ne- kaj "štempijanjih" kandidatov ki pa vsi skupaj niso dobili pasje dlake. Izmed 47 milio- nov glasov oddanih Rooseveltu in Willkieju, je bilo samo par sto tisoč za "štemplarje."

Čitai sem tudi nekje o "me- ščanskih" strankah. Fraza, ki pomenja toliko, kakor ničla pred številko. Še več: kopija iz starokraj-ke javnosti pred- prvo svetovno vojno. Veste, v nekdanji Avstriji nismo bili državljani, ampak podaniki. Malo boljše, recimo, frajterska šarža je bilo meščanstvo. Ne- kdo je lahko živel vse svoje življenje recimo v Ljubljani, pa je bil samo podanik, dokler ga ni sprejela meščanska zve- za in mu dala eno zvezdo na ovratnik: meščan.

V Ameriki je ta reč čisto ne- poznana. Državljan si, pa če si tukaj ali tam. Ali živis v New Yorku ali kje na wyomin- kih puščaval v selu ene same hiše — državljan si, tak tukaj kakor tam. Resnica je namreč, da živi dosti več delavcev v mestih, kakor pa po deželi. Ali so oni meščani ali ne, tega ne vem, ker nimamo nobenega statusa. Ampak če se šteje za meščana tistega, ki živi v me- stu, potem je delavec meščan. Bogatini in kapitalisti so pa itak največ zunaj.

To sem hotel pribiti, ker vi- dim na eni strani vesel napre- dek, ki kaže neko zvelost, na drugi pa ne samo zelenih klo- bunkov, ampak tudi zelene mož- gane in zelen napredek. Torej še vse v obliči, kakor je bilo. Znamo stvar je, da nekateri otrde, ko kebri v jutrarnji rosi. Ni treba drugega, kakor da

stale to ne briga. Semr precej daleč od Cleve- landa in meni je do Lausche-vega uspeha toliko, kakor če bi bil moj sosed. Zakaj Lau- sche je danes last vseh, kar nas je — vsak njegov uspeh je čast za nas in vsak njegov potuz- ydarec. Zakaj Lausche je ose- be v svoji poziciji, na katero kažemo s ponosom: naš je.

Jaz ne vem, odkod so taki ljudje, ki tako radi s prezirli- vostjo breajo na vse, kar je do- mačega, našega. Godi se to na vseh poljih, koder kdo izmed naših kaj poizkuša. Tako po- vest ti vedo povedati trgovci, obrtniki, odvorniki, zdravniki, politiki in sploh vsi. Sladnji je začel z zaupanjem, da bo do- bil podporo pri svojem narodu in slednji se je zmotil. Kame- nja, kamen, ne pa podpore.

To je poglaviti vzrok, da nam je marsikatera dobra kul- turna moč odletela v privatno življenje. Če nas kljub temu nekaj vztraja na kulturnih, po- litičnih ali umetniških poljih, je to samo znak pogumnega srca, ki šepče: kar naprej. Ko bo uspeh, bodo vsi pipčarji okoli tebe.

Frank Lausche je torej naš — to se pravi: vseh, kar nas je od New Yorka do San Fran- ciscoa in od severa do juga. Erake glasove čitam po naših listih. In posebej omenjam Ivana Moleka, urednika Pro- sve, kateri je pisal za Lau- scheta članek, kakoršnega piše samo možak. To povdarjam za to, ker ima finiski predse- dnik Riti tudi med nami nekaj bratov.

Peter Zgaga

Materinsko srce.

Mati svojemu otroku vse od- pustí. Naj ima svet o njem ta- ko ali tako sodbo, mati je nje- gova največja zagovornica. Svojo srčno kri bi dala zanj, če bi mu mogla pomagati.

Sedi v podstrešni sobici in s tresočimi prsti odpira pismo. Ali je dobra ali slaba novica? Slabih novic je tako vajena, da se jih ne ustraši več, ga je več ne presenečajo.

Sin ji piše in sicer dobre no- vice. Da ga imajo vsi pred- postavljeni radi, da mu zaupa- jo in da so dobri z njim. Obi- skat jo bo prišel prej kot sa- ga je nadala.

— Moj dobri fant, — vzklj- kne mati in solze ponosa ji za- lijejo velo lice. — Saj sem ve- dela, da je pošten in dober. Le kaj mu bom skuhala, ko se bo

potreseš malo, pa padajo na tla produkti iz francoske dobe.

Zato želim, da se vsa naša javnost zanima za kandidatu- ro Franka Lauschetu, človeka, ki je inteligenten, zmožen, po- šten in značajan, da malo ta- kih. Volite in podpirajte ga radi teh njegovih lastnosti in ne rinite preveč v ospredje "naš slovenski kandidat" za- kaj Cleveland je tako kakor New York: vse narodnosti vse- ga sveta so tam. Je enak slu- čaj z njim, kakor z newyor- skim La Guardia, ki je sicer po- rojstvu Italijan, a najboljši za- pan, kar jih je imelo osemmi- lijonsko mesto do danes.

Delajte, kar morete za nje- govo izvolitev. Zakaj njegov uspeh je uspeh našega naroda v Ameriki, njegov poraz je naš poraz. Bodimo veseli, da ima- ta, da živi dosti več delavcev v mestih, kakor pa po deželi. Ali so oni meščani ali ne, tega ne vem, ker nimamo nobenega statusa. Ampak če se šteje za meščana tistega, ki živi v me- stu, potem je delavec meščan. Bogatini in kapitalisti so pa itak največ zunaj.

To sem hotel pribiti, ker vi- dim na eni strani vesel napre- dek, ki kaže neko zvelost, na drugi pa ne samo zelenih klo- bunkov, ampak tudi zelene mož- gane in zelen napredek. Torej še vse v obliči, kakor je bilo. Znamo stvar je, da nekateri otrde, ko kebri v jutrarnji rosi. Ni treba drugega, kakor da

Stvar je namreč ta: ene skr- bi, ali je Lausche delavski kan- didat ali ne. Najprej: kdo je delavski kandidat? Imamo dve veliki delavski organiza- ciji: AFL in CIO. Obe orga- nizaciji ste izven politike, to se pravi: one ne postavljajo svojih kandidatov; pač pa od- bera predložene kandidate in potem glasujejo za tistega, ka- teri se jim zdi najboljši za de-

lavske interese. Pa še to ne gre posebno daleč. Zakaj pri- zasnjih volitvah je znani Lewis napel vse svoje žile proti pred- sedniku Rooseveltu. Kdo je poslušal Lewisa, ne vem, vem pa eno: da je večina večina vseh delavcev pri CIO volila Roosevelta kljub Lewisovim združbam.

Torej z delavskimi kandida- ti kot takimi ne bo nič. Ena- lindostna vodstvo, uuij, drugih ne — kako pa voli delavec, to je zadeva njegova. To se pravi: on izbere tistega, ki se mu zdi najboljši. Če je volilec de- lavec, potem ne more biti tisti, katerega voli drugega, kakor delavski kandidat. Drugih ni- mamo.

Res je, da so včasih imeno- vali po naši javnosti za delav- ske kandidate samo take, ki so nosili "bukuce in stampe" in so bili imenovani od skupine, ki je bila malo večja, kakor sta- rckrajsko veselo omizje. Tudi pri zadnjih volitvah je bilo ne- kaj "štempijanjih" kandidatov ki pa vsi skupaj niso dobili pasje dlake. Izmed 47 milio- nov glasov oddanih Rooseveltu in Willkieju, je bilo samo par sto tisoč za "štemplarje."

Čitai sem tudi nekje o "me- ščanskih" strankah. Fraza, ki pomenja toliko, kakor ničla pred številko. Še več: kopija iz starokraj-ke javnosti pred- prvo svetovno vojno. Veste, v nekdanji Avstriji nismo bili državljani, ampak podaniki. Malo boljše, recimo, frajterska šarža je bilo meščanstvo. Ne- kdo je lahko živel vse svoje življenje recimo v Ljubljani, pa je bil samo podanik, dokler ga ni sprejela meščanska zve- za in mu dala eno zvezdo na ovratnik: meščan.

V Ameriki je ta reč čisto ne- poznana. Državljan si, pa če si tukaj ali tam. Ali živis v New Yorku ali kje na wyomin- kih puščaval v selu ene same hiše — državljan si, tak tukaj kakor tam. Resnica je namreč, da živi dosti več delavcev v mestih, kakor pa po deželi. Ali so oni meščani ali ne, tega ne vem, ker nimamo nobenega statusa. Ampak če se šteje za meščana tistega, ki živi v me- stu, potem je delavec meščan. Bogatini in kapitalisti so pa itak največ zunaj.

To sem hotel pribiti, ker vi- dim na eni strani vesel napre- dek, ki kaže neko zvelost, na drugi pa ne samo zelenih klo- bunkov, ampak tudi zelene mož- gane in zelen napredek. Torej še vse v obliči, kakor je bilo. Znamo stvar je, da nekateri otrde, ko kebri v jutrarnji rosi. Ni treba drugega, kakor da

stale to ne briga. Semr precej daleč od Cleve- landa in meni je do Lausche-vega uspeha toliko, kakor če bi bil moj sosed. Zakaj Lau- sche je danes last vseh, kar nas je — vsak njegov uspeh je čast za nas in vsak njegov potuz- ydarec. Zakaj Lausche je ose- be v svoji poziciji, na katero kažemo s ponosom: naš je.

Jaz ne vem, odkod so taki ljudje, ki tako radi s prezirli- vostjo breajo na vse, kar je do- mačega, našega. Godi se to na vseh poljih, koder kdo izmed naših kaj poizkuša. Tako po- vest ti vedo povedati trgovci, obrtniki, odvorniki, zdravniki, politiki in sploh vsi. Sladnji je začel z zaupanjem, da bo do- bil podporo pri svojem narodu in slednji se je zmotil. Kame- nja, kamen, ne pa podpore.

To je poglaviti vzrok, da nam je marsikatera dobra kul- turna moč odletela v privatno življenje. Če nas kljub temu nekaj vztraja na kulturnih, po- litičnih ali umetniških poljih, je to samo znak pogumnega srca, ki šepče: kar naprej. Ko bo uspeh, bodo vsi pipčarji okoli tebe.

vrnil! Štiri leta bo kmalu, kar jo je zapustil.

Ko se je posklavljal, so ji na- migavali ljudje, da ga najbrž nikdar več ne bo. Zaradi teže- ga zločina je bil obsojen samo na pet let. Njegova dva tova- riša, sta se spokorila na elek- tričnem stolu.

Njemu bodo pa še osem me- secev kazni odpustili, ker je tako dober, ubogljiv in po- šten.

Morska bolezen.

Odkrito priznam, da sem podvržen tej pošasti. Če sem le pol ure na vodi, se moram stisniti v kakšen kot in se drža- ti za glavo, da tudi možganov ne življenjem svetemu urhu.

Z mojim prijatelji in znani- ci je pa drugače. Vsi brez izje- me so občudovanja vredni ju- naki. Vsak mi je že povedal zgodbo o svojem junaštvu, in začuda se vse te zgodbe prese- netljivo enako glase.

Ce slučajno omenim prijate- lju svojo dovzetnost do morske bolezni, že poskrbi, da jih zho- bna čimveč skupaj. kajti zgo- dba o velikem junaštvu je vre- dno velikega števila poslušal- cev.

— Tistega pa ne vem, kaj je morska bolezen, — začne, — no, če je na zadnji vožnji v Evropo nisem občutil, je men- da tudi nikdar ne bom. Le ča- kaj, da vam povem. Vozil sem se v drugem razredu. Ta- krat se je namreč v Ameriki še dalo nekaj zaslužiti. Jedli smo v obednici ob dolgi mizi, kakšnih petdeset naenkrat. Z nami je jedel tudi kapitan. Je menda taka navada, da dela kapitan potnikom kompanijo. Že drugače dne je začelo mor- je pomalem brkljati. Ženske in otroci so prvi ostali v kabinah. Tretjega dne je pa začelo me- tati ladjo, da je bilo groza. Ta- krat je od obeda tudi polovico možkih zmanjkalo. Petega dne smo bili pri obedu samo še tri- je: kapitan, neki šved in jaz. No, pri večerji je tudi šveda zmanjkalo in sva bila sama s kapitanom. Jaz sem se s pasom k mizi privezal, če ne, bi me vrglo v steno. Kapitan je samo malo juhe srbnil in se s koi- cajočim glasom izgovoril, da ima opravke. Jaz sem pa ve- del, kaj je z njim: morska bo- lezen je bila, saj je začel dedec že kar križem gledati. Meni pa ni bilo nič. Verjemite da nič. Še prijetno se mi je zdelo ti- sto guncanje.

Ja, saj pravim, pa so res ju- naki naši ljudje.

Karol na počitnicah.

Romunski kralj Karol je bil s svojo prijateljico Magdo po- begnil iz domače dežele ter najprej odpotoval na Špansko in Portugalsko. Odtam se je odpeljal z letalom na Bernu- do, z Bernude pa na Kubo.

Te dni sem bral v listih krat- ko notico, da namerava odpoto- vati s Kube na partendenske počitnice v Mehiko.

Na počitnice? Od česa naj se odpoti? Ali je še kdaj v življenju telesno ali duševno delal? Ali so ga utrdule dobro- te, ki jih je izkazoval romun- skemu narodu?

Edino delo, ki ga je imel Ka- rol v svojem življenju, je bila skrb, kakšno pijačo si bo iz- bral, s katerimi ženskami se bo zabaval in za koliko denar- ja bo se izropal siromašni ro- munski narod.

Kdo ve, kaj se prinese uso- da? Mogoče se še utegne zgo- diti, da bo sedel pred narodom na zatožni klopi in mu bo na- rod odmeril počitnice po nje- govem zaslužju.

Nove knjige

Vesti iz slovenskih naselebin

Dopisov brez podpisa in osebne na priobčanje.
mo. Dopis za četrtično številko naj bode v
našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

Dopis se nam vedno dobrodošli, ker zanimajo
vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako-
rekoč med seboj pogovarjajo.

KONVENCIJA JUGOSLOVANSKE ZVEZE V MINNESOTI

Danes, ko to pišem, to je 24. julija, je tukaj 90 stopinj in najbolj vroči dan to poletje. Turisti prihajajo iz vseh krajev sem na oddih, kajti noči so lepo hladne, da se človek lahko naspi in odpočije.

Tukaj na Gilbert, Minn. se bo namreč vsilila konvencija Jugoslovanske Zveze iz cele Minnesote meseca avgusta 23. in 24. Ker sem pa v odboru pri klubu št. 9, sem bila pozvana na Gilbert v nedeljo 20. julija, kjer se je vsilila seja in predprilave za konvencijo. Ko je prišlo, vprašanje za glavnega govornika na banketu, oziroma na konvenciji, sem predlagala da se prosí našega vojaka Mr. Frank Lausche iz Cleveland, O., in so vsi navzoči podpirali ta predlog.

Sedaj naj pa malo popišem, od kdaj jaz poznam tega našega spoštovanega vojaka Mr. Frank Lausche. Bilo je leta 1935, ko sem se v Chicagu živela. Spadala sem takrat k ženski organizaciji, ki se je imenovala Jugoslovanska žena. Bile smo tam vse tri narodnosti zastopane. Na povabilo Mr. Joe Grdina iz Clevelanda, da bi se vdeležila ondotne slavnosti pri odkritju spomenika škofu F. Baraga v kulturnem vrtu, smo se odločile, da se vdeležimo 18 po številu. Dobile smo dva velika avtomobila in smo se odpeljale. Vse smo bile v uniformah, tako kot je bila jugoslovanska zastava, namreč belodolce-modra. Ko se je vrstila ta slavnost v kulturnem vrtu, in je nastopil tudi naš rojak Mr. Frank Lausche in je govoril v slovenskem jeziku, oziroma v ribiškem narečju, tedaj pristopi k meni polica in me vpraša, ako sem Jugoslovanka. Njaka odgovorim, da sem in on mi reče: "Lahko si ponosna na svojega vojaka Franka Lauschea." In nadalje mi reče, da je on priljubljen pri drugih

narodih isto tako, da bi lahko bil že za župana, ako bi hotel. Takrat je bil sodnik. Ne morem popisati, kako mi je bilo toplo pri srečanju, tako pehvalo čuti iz ust drugorodca o našem Slovenceu.

In drugkrat sem ga slišala leta 1936 na konvenciji A. B. Z., ko je govoril na banketu in zopet sem slišala o njem veliko lepega. To je vzrok, da sem sedaj to napisala in predlagala, da se ga povabi na konvencijo Jugoslovanske Zveze kot govornika. Upam, da se ne bo odrekel in želim, da bo tudi izvoljen z ogromno večino kot župan v milijonskem mestu Clevelandu. Ponosni bomo vsi Slovenci oziroma Jugoslavi v celi Ameriki in na svidenje v Gilbert, Minn. Mr. Lausche, 24. avgusta.

Pozdravljeni!

Fr. Lukavich,
Chisholm, Minn.

SE VEČ DRUŠTEV POSLA- JO POMOČ ZA IZDANJE NO- VAKOVEGA BESEDNJAKA.

V zadnjih par tednih sem prejela prispevke in plačana naročila izdani Novakovega besednjaka v pomoč se od sledečih društev SNPJ.: št. 39, 476, 50, 29, 137 (šest izvodov) in 677.

Ob tej priliki se iskreno zahvaljujem vsakemu članstvu navedenih društev za njihovo naklonjenost ter se obenem obračunam do vseh drugih s prošnjo, naj čim prej pošljejo svoje prispevke in plačana naročila, da pride ta prekornostna knjiga tem prej na svetlo. Pozornite se s pomočjo! Kdor da hitro, da dvakrat.

Ves denar, ki se nabere v ta namen, se nalaga v banki na hranilno vlogo.

Mrs. Agnes Novak,
2506 N. Clark St.
Chicago, Ill.

VELIKA IZGUBA V MAJHNI NASELBINI

Malo nas je tu, zelo malo po številu, samo osem družin, ki smo se sem v Norwalk, Conn., priselili iz različnih krajev naše Slovenije. Prvi so tu prišli Domžaleci, potem Vipavci, za nami ena družina iz Kranja in ena tam nekje od Bistrice. Mislim, da zato smo tudi tukaj tako raztreseni na vse štiri vetrove in v precejšnji razdalji eden od drugega, tako da se iz enega ali pa drugega vzroka le malo med seboj obiščemo. Kadar pa pridemo z enim ali drugim skupaj, se temeljito razgovorimo, da držijo za več časa.

Ker nas je tako malo, zato tem bolj občutimo med nami izgubo rajnega Johna Pirnata, ki je po dolgi trajni bolezni umrl 19. julija in se poslovil od nas za vedno. Skoro bo 20 let, kar se je tu naselel in kupil lep dom. Ves ta čas je bil dober in vesel družabnik, vedno je imel kaj bolj luštnega povedati, da je privabil dosti meha in veselega razpoloženja v katerikoli družbi se je pojavil. Bil je postena duša, dober mož in oče svoji družini. Zapustil je ženo Barbo in sina Leona v Norwalku, sina Johna v Stamford in sina Franka v New Yorku, ter tri vnukce, vse moškega spola, tako da bo ime Pirnat še dolgo živelo za njim. Poleg svoje družine žanje za njim edini še živeli brat Mike in dve sestre Mary in Tessie, vsi trije v Newyorški metropoli.

Pogreb je imel lep, kakor malo kdo. Poleg svojih sorodnikov iz Norwalka, New Yorka, Stamforda, Danbury in Chica-

ga, ga je spremlilo tudi več tujkajšnjih Slovencev in Slovencek njegovega počivališča na pokopališču sv. Trojice v Brooklynu. Ko smo v žalostnem sprevedu za njim dospeli do vrat pokopališča, je tam pričakovala velika greda slovenskih rojakov in rojakinj iz New Yorka in okolice, da ga sprejmejo k njegovemu preranemu grobu, kar priča, da je imel veliko prijateljev med Slovenci v New Yorku in da je bil tudi pri njim priljubljen.

Njegova žalujoča družina se na tem mestu prisrčno zahvaljuje najprvo vsem svojim sorodnikom in vsem slovenskim rojakom in vsem rojakinjami, od blizu in daleč, ki ste ga za časa njegove bolezni obiskovali in tolažili in vsem, ki ste ob njegovi smrti prišli mu izkazati zadnjo čast in vzeli slovo od njega na mrtvaškem odru. Prisrčno se zahvaljuje vsem, ki ste darovali cvetje in dali za sv. mašo za njega ter nudili svojo pomoč družini v kakoršni koli obliki in za vaše sočutje in tolažne besede v teh težkih in žalostnih dneh. Posebna hvala Mrs. Jennie Stiri, ki se je potrudila priti iz Chicaga, tako daleč, da se enkrat vidi svojega svaka in tolaži njegovo družino. Še enkrat vsem skupaj prav prisrčna hvala za vsako sožalje, ki ste ga izkazali njegovi družini.

Tebi, dragi John, pa želim vsi skupaj sladko spanje in miren počitek v ameriški zemlji. Rojakinja F. P.
So Norwalk, Conn.

MRZLA SONČNA CALIFORNIJA

Ker pošiljam naročnino, prilagan zajedno tudi en dopis. Iz tega mesta najbrže ne bi bilo do pisa v listu "Glas Naroda" in to zato, ker tu ni Slovencev, vsaj jaz ne vem za nje.

Mesto Monterey je zgodovinsko in eno najstarejših mest in je bilo dolgo vrsto let tudi glavno mesto Californije. Najstarejše poslopje je Old Custom House, katerega je zgradila Španska leta 1817. Severni del je bil dožidan leta 1822 za časa mehiške nadvlade in južni del pa potem, ko so Združene države zasedle mesto leta 1846. V tem posloppju, ki je še zelo dobro ohranjeno, je nastanjen historični muzej, kjer je razstavljenih veliko zgodovinskih stvari in orožja. Blizu tega poslopja je zaznamovan tudi prostor, kjer se je izkrcal leta 1602 Sebastian Vizcaino in pa prostor, kjer se je nastanil Fray Junipero Serra, to je bil iz Španije poslani mnenih in ustanovitelj vseh californijskih misijonov, leta 1770. Dobro ohranjena je tudi prva iz opeke zidana hiša leta 1847 Whalling Station itd., kar pa čitatelje najbrže ne bo zanimalo.

Mesto samo na sebi spi spanje pravičnega, ker v zadnjih 100 letih ni veliko naraslo, pa tudi število prebivalcev se ni veliko povečalo, ker danes šteje mesto Monterey z East Monterey in Seaside vred samo okoli 10.000 prebivalcev. Temu vzrok je najbrže gosta megla, v katero je zavito celo mesto z mrtimi in živimi vsak dan in se sonce pokaže šele po 10. uri. Dasi ravno je že konec julija, še vedno jutraj in zvečer kurimo peči, včasih tudi čez dan in to v sončni Californiji, kar je težko verjeti.

Vse drugačno podnebje pa je v Los Angeles, kjer sonce sije

skoraj vsaki dan, ni nikdar prevlekle vročine, pa tudi mraza ne, zato ni čudno, da mesto Los Angeles tako hitro raste in šteje danes nekaj nad milijon in pol prebivalcev. K temu je seveda pripomogla v precejšnji meri filmska industrija, ki se je nastanila v Hollywood pred 27 leti in pa ceneno življenje. Los Angeles, trdijo, da je največje mesto v Združenih državah in to jaz tudi verujem s pripombo, da so tudi plače temu primerno nizke. Da šteje mesto Los Angeles toliko prebivalcev, k temu je pripomoglo tudi to, ko ima to mesto tako velik obseg, celih 450 kvadratnih milj med tem ko ima mesto New York samo 72 in mesto Chicago 270 kv. milj. Eden bolj hudomušnih je trdil, ko se je izkrcal na havajskem otočju, prvo, kar je zagledal, je bil napis: "Los Angeles City limits." Kakih 7 milj od tu proti severozapadu, pa leži Fort Ord.

ČLOVŠKA KUHARICA

Nejnovjša zbirka
navodil za kuhinjo
in dom. Cena 50c.

Naročite pri:

KNJIGARNI
SLOVENIC
PUBLISHING
COMPANY

kjer je sedaj nastanjenih do 25 tisoč vojakov in ko bodo vsa poslopja dogotovljena, bo prostora v obeh garnizijah za 40 tisoč vojakov. Vlada je nakupila v bližini okoli 23.000 akrov zemlje, v najemu ima pa 7000 akrov, skupaj torej 30.000 akrov na razpolago samo za vojaško vežbališče. Vojaki v Fort Ord in-ažo gotove udobnosti, katerih se pa tudi civilisti lahko poslužujejo. Vožnje z busom v Monterey ali pa Salinas, ki je oddaljeno 14 milj, stane za tja in nazaj samo 25 centov mesto Salinas je poznano po celnem zapadu radi Rodeo, ki se vsi tu vsako leto in letos si ga je ogledalo nenavadno veliko število posetnikov, do 80.000 dnevno in predstave so trajale od 17. do 20. julija.

Približno 30 milj severozapadno se nahaja pa mesto Watsonville, in polovica prebivalcev tega mesta so Dalmatinci, ki posedujejo pol trgovin v mestu, tudi velike farme izven mesta in so eni zelo premožni. Matejo Latunich, ki je prvi poslal prvo karo jabolk v Anglijo, poseduje velik Apple Packing & Shipping business. Na največjem posloppju v tem mestu se pa blišči napis: Hotel "Reseter" in mislim sem, da mora biti to brezovno Slovence, toda zaznal sem, da je tudi ta Dalmatince. Večko Jugoslovancev oziroma Dalmatincev je nastanjenih tudi v San Pedro, nekaj nad 10.000, toda o teh kaj več ob drugi priliki.

A. S.
Monterey, Cal.

GIRARDČANI VABJO NA PIKNIK.

Ni pogostoma, da bi Samostojno Podporno društvo v Girardu, O. prirejalo veselice in piknike v velikom obsegu, kadar se pa zavzame za kaj, pa se članstvo z odobrom vred poda marljivo na delo, da po svoji najboljši moči postreže posetnikom. Tako bo to društvo prihodnjo nedeljo dne 3. avgusta, pogostilo obiskovalce piknika, ki se bo vršil v Avon parku.

Ti prostori so posebno dobro urejeni za naše piknike. Na razpolago je velika dvorana, zunaj je velik lep prostor, razsečen z velikim drevjem, pod katerim se lahko poljubno izprehajate. Zaželenje sence v teh vročih dneh dobite tu dovoli, v prostorni dvorani se lahko okrepčate z mrzlo pijačo in prigrizkom. Poleg tega pa bo Joč Umek skrbel, da si bodo stari in mladi brusili svoje pete ob zvokih njegovih mičnih polk in valčkov.

Torej naj bo solnčni dan ali deževno vreme, piknik Samostojnega Podpornega društva se bo vseeno vršil. Vabimo in pričakujemo ne le naše člane, pač pa tudi ostale rojake in rojakinje v naselebin, da nas posetijo.

Louis Piro, zapisnikar
Girard, O.

NESREČE NA FARMAH.

V Willard, Wis., se je zadnje dni zgodilo več nesreč pri delu na farmah. Frank Parkel st. je padel s stroja za košnjo in si poškodoval roko. — Težko se je poškodoval tudi mladi William Lukas, ki je moral iskati zdravniške pomoči. — Mladi John Rovtar je tudi padel s stroja za grabljenje sena in si je zlomil roko.

SLOVENSKE PRIREDITVE

V NEDELJO, DNE 3. AVGUSTA, 1941

PRIREDI

SLOVENSKI DOM IZ DANUBE STREETA
LITTLE FALLS, N. Y.

Letni PIKNIK

IN SICER NA DRUGEM PROSTORU TAKOZVANEM

PYRAMID pri ST. JOHNSVILLE, N. Y.

Glavni cest. št. 5.

Omenjeni prostor je velik in je vse pod streho.

PRICETEK OB 2 URI POPOLDNE PA DO 12 URE ZVEČER
IGRAL BO ORKESTER IN VSTOPNINA BO SAMO ZA PLESALCE,
DRUGI BO PROSTI VSTOPNINE

Na razpolago bo tudi vozilo oz. bus in sicer bo čakal ob 2 uri in pa ob 4 uri pri Slovenskem domu na Danube St. ter se ustavi tudi pri kolodvoru (depot) N. Y. Central železnice, tako da se lahko vsak prijavi prav do pikanja.

Vabimo ujudno vse Slovence od tukaj in iz okolice, da se kolikor more udeležijo tega izleta. Za dobro postrežbo bo preskrbljeno.

NA SVIDENJE TORAJ 3. AVGUSTA —

Frank Masie.

SREBSKI PIKNIK.

Krajevna podružnica Ameriško-Srbskega osrednjega odbora za srbsko pomoč v New Yorku, priredi v nedeljo 3. avgusta 1941 velik piknik ali izlet na dobro znanem kraju Vernon Hall & Grill, 45-62 — 211th St., Bayside, L. I.

Piknik se prične ob 10. dopoldne; v stopnina znaša 40 centov za odrasle, otroci v spremlstvu starišev brezplačno.

Na pikniku igra v jugoslovanskih krogih splošno znani tamburaški zbor "Banat".

Na pikniku bo vsa dovolj: pečene jagmetine, hladne pijače in vsoga drugega, kar si človek poželi.

ZABAVA S PLESOM

V CROSBY, PA.

bo

DNE 2. AVGUSTA

VELIKA

ZABAVA

S PLESOM

Igral bo Mr. JOE ROLIH

s svojimi sinovi.

Rojaki od blizu in daleč ste naproseni, da se vdeležite te zabave v čimvečjem številu.

NA SVIDENJE!

naletela na nekoga iz Carnegieja in ga vprašala, če pozna koga z imenom Schaffler. Seveda poznam starega moža, ki se tako piše, je rekel. Takoj je šla tja in našla svojega strica, ki ji je povedal, da je njen brat pri vojaki. Hitro mu je pisala v Fort Lewis, Wash. in Albert ji je odgovoril. Zdaj je prišel na dopust in sel je naravnost k svoji sestri, katero je — kakor ona njega — videl prvič v svojem življenju. In imeli so veliko gostijo.

Rojake prosimo, k o
pošljejo za naročnino,
da se poslužujejo —
UNITED STATES
OSTROMA
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam je priročno

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

AMERICAN FRATERNAL UNION

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselebin, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Obiščite Slovenske Prireditve!

VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUŽABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

GOSPOD IZ KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

55

Pred štirinajstimi leti je bil cesar razsrjen nad odporom nemških liberalov proti zasedbi Bosne in Hercegovine, naročilo grofa Taaffeja, naj napove Slovanom prijazen program. Slovan je Taaffejevo vladanje tako malo zadovoljilo, da je mogel češki politik Gregar v imenu vseh Slovanov reči: "Avstrija je nekaj hujšega, kakor absolutistična država, to je država ministarsko-birokratske samovolje pod krinko ustavnosti." Taaffejev način izigravanja naroda proti narodu je bil kriv, da so se čutili vsi prevarjeni in so bili vsi nezadovoljni. Vendar je Taaffe mislil, da ne bo uspeval v moralnih nikoli noben drug način. Tudi cesar je ostal po Taaffejevem padcu privrženec tega načina, ki ga res da ni imel — po zgledu svojega skeptičnega ministrskega preds. dnika — za "sistem" v hazardni igri, marveč za tehtnico pravičnosti: če si dal — tako je mislil cesar — zdaj nekaj Nemcem, zdaj nekaj Čehom, zdaj nekaj Poljakom, si smel vsakomur teh narodov kdaj pa kdaj tudi nekaj vzeti. Komur so kaj vzeli, tisti se je drl; to drenje narodov se cesarju zdaj naj ri več zdelo resno. Najhujša bolečina je povzročala najglasnejši krič: vladar ni smel biti občutljiv in je moral znati z neganim srcem poslušati vse boleštine kr ike in besne izbruhe. Ko je cesar nazadnje spoznal, da ni samo vpitje pristne, ampak tudi bolečina, je bilo že prepozno. da bi bil poklical izumitelja Taaffejevega "sistema" na odgovor, a trdi prepozno, da bi bil korenito izpremenil sistem.

Razburjeni časi, ki so se bili začeli na Dunaju, so silili Frana Ferdinanda, da je za zdaj močel o svojem načrtu. Podstopu Taaffeja od čigar gibčnosti se je nadejal pomoči kakor od birokratske okostenelosti drugih avstrijskih državnikov, se nestrni nadvojvoda ni mogel domisliti nobenega pivn-ga politika, ki bi mu mogel postati zaveznik. Z dr. Marshallom, ki ga je v teh kritičnih jesenskih dneh večkrat videl, Franc Ferdinand ni hotel govoriti o svojim političnih načrtih. Ker je zdaj še usmijevje kašljal in pokajljaval, kakor pred potovanjem okrog sveta, ga je mati silila, naj gre v Merin, da se podvrže zdravljenju. Cesar, ki mu je vzlic temu prigovarjanju javil da je zdrav, je ukazal, naj spet nastopi vojaško službo. Franc Ferdinand se je izmenoma posvečal zdravljenju in snižbi, predvsem pa knjigi o potovanju okrog sveta, ki ga je še najbolj odvrčala od neveselih misli na bolezen in na to, da mora skrivati svoj veliki načrt. Ob podpori mnogih pričnih rok se je delo o potovanju razraščalo, kmalu je bil prvi vzvizek dokončan in drugi pričel. Knjiga je abujala mnogo pozornosti, hvalili so jo nad vsako mero, in Franc Ferdinand je slišal marsikaj laskavega o svojih pisateljskih zmoglostih. Vendar mu je prišlo na uho povsod razširjeno mnenje, da je knjiga od prve do zadnje besede dno njegovih sopotnikov in sodelavcev. "Ljudje torej mislijo, da mora biti vsak nadvojvoda brezpogojno tepec!" je srdito zaklekal. Veselje do knjige mu je bilo zagrnjeno.

Ta nevednost je silno uvrstila njegovo vero v zverinsko nizkoto ljudi. Prepirlal se je s svojo usodo, prepirlal se je z Bogom. Zakaj ga tepe z vsakim zlom, ki si ga le moči misliti? Bolnik je bešen nad samim seboj. Čemr se živi? Veliki načrt o ponaditvi države se mu v teh dneh ni zdel samo neizvedljiv, ampak tudi nevreden, da bi se ga lotil. "Ljudje le zaslužijo," je rekel sam pri sebi, "da bi čovek s prstom mgnil zaradi njih. Kaj so mi mar? Kaj mi je mar Avstroogrci, trli država, v kateri se živa duša ne meji zame? Nepriljubljen sem, grdi me pri vsakem koraku — ali naj se mar vlačim za naklonjenost ljudi? Ali naj jim kričim na ušesa: O-rečiti vas hočem!" Ne saj se jim ne vsiljujem. Država je zrela na pogin. Niti samemu sebi ne želim drugega, kakor to, da čim prej poginem."

V tem razoročanju se je odpejal spomladi leta 1894 v Budojovice. Cesar ga je bil imenoval za poveljnika 38. pehotne brigade v Budejovicah. Izbera med Meranom in Budojovicami ni bila razočaranemu lahka. Na potovanju okrog sveta je še hotel odrazeti. Zdaj ni hotel več odrazeti.

Ne meneč se za znamenja bolezn, ki so postajala čedalje nevarnejša, je rstopil svojo službo kot brigadir. Častniki in noštre, vsi so se treli pred njim. Bil je strog in nedostopen. Nobenega pregleda ni odpustil, nobenega prestopka. Posebno čustve je rad poniževal in žalil.

"Besneč," takna je bila sodba posadke o novem brigadirju. Častniki so se potezali za premostitev v druge garnizije, ker niso mogli prenesti njegove ošabnosti, izbruhov njegove jeze, poniževanja, zasmeha, s katerim jih je okcipal vpriso moštva. Naj niso vedeli, da se ne bori proti njim, ampak proti sebi. Hotel se je uganobiti. Zaganjal se je čez vsakršno nogo. Po vsakem izgredu se je sesedel, misleč: "Moj Bog, kaj delam! Kako se bo to končalo? Kdaj bo konec tega?"

Ljubko mo-4. Budojovice na južnem Českem ni bilo dač od Čmamea in Konopišta. Vendar je Franc Ferdinand le redko obiskoval svoja posestva. Pogled na konopiški park ga je čelal otožnega. V tem parku, v tem stajem gradu, ki se mu je že od vsega začetka ponujal kot pozna odkrita domacija, je bila vsa tolažljivost in pomirljivost minulih dni izpremenjena v porog in zasmeh. Bolnika je žalilo uspevanje tugh dreve in žarenje rož. "Vse to bo postajalo čedalje lepše, čedalje krajše," je mislil sam pri sebi, "mene pa več ne bo. Nihče ne bo vedel, nihče ne bo hotel vedeti, da sem jaz zasadil ta park in da je bil ta kosček zemlje meni namenjen v prižaljške. Otonov bo in kasneje Otonovega sina." Naročil je Janazku, naj v Otlumcu, Konopištu in na ostalih rosetvstih pazi na vse in nadzoruje uradnike, ukazal je, naj se dohodki strogo preverjajo in naj se vsak, kdor bi kradel drva, nemmijeno zapre. Na svoje oči ni hotel ničesar več videti. Kadar v Budojovicah ni mogel več prenasati voje po vstosi, se ni peljal v Čelumece ali Konopište, ampak na Dunaj ali v Prago. Tam je obupno iskal razvedrila.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Iz slovenskih naselbin

VESTI IZ CLEVELANDA, OHIO

Dne 21. julija je umrl Matija Buhaimec, star 58 let. Doma fara Žužemberk in se je preje bil iz vasi Zverce, fara Hinje.

Dne 27. julija je v Huron Rd. bolnišnici umrla Mrs. Rose Speh, roj. Verce, v starosti 61 let. Pokojnica je bila doma iz vasi Korita na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 39 leti. Zapuša žalujočega soproga Franka, ki je doma iz vasi Šmarjete, Stari trg pri Ložu, tri hčere: Alice Alič, Rose Davis in Frances Speh, ter tri sinove, Antona, Franka in Johna Aliča, v Kanadi pa zapuša brata Jožefa in v starem kraju pa sestro.

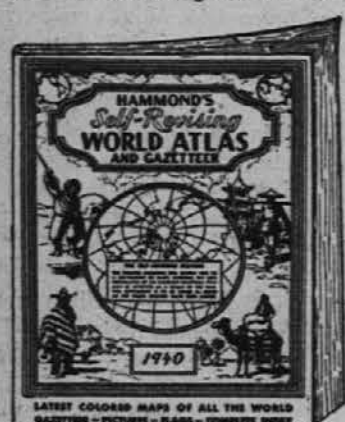
Dne 26. julija se je rojak Frank Barle podal s svojim prijateljem na farmo v Chardon, O. na delo. Okrog poldan hoteč se malo ohladiti, se je šel kopat, ko ga je napadel krč in je utonil. Pokojni je bil 38 let star. Doma je bil iz fare Dobrne vas Gornje Kamnje, odkoder je prišel v Ameriko pred 21 leti. Poleg žalujočega soproga Josephine, roj. Perkotove družine v Newburghu, zapuša hčerko Josephine, mater Marijo Barle, sestro Anno Planinšek, brate Josepha, Johna in Attona te srtica Josepha in Franka Marinčiča ter več drugih sorodnikov.

V Epileptični bolnišnici v Galipolis, O., je 26. julija popoldne preminil Peter Luketič, star 20 let. Zapuša starše Petra in Amalijo, roj. Brletič, brate in sestre: Josepha, Franka, Rose, Johna in Anno.

Dne 23. julija zjutraj je sedeč mirno na postelji zaspal za vedno poznani pionir v naših bini John Komín. Pokojni je bil nad 50 let v Ameriki ter je s svojo soprogo obhajal zlati jubilej poroke. Tu zapuša žalujoč soprogo Elizabeto in dva sinova: Johna, poznanelega lekarnarja in Josipa. Kot pripoveduje soproga, je bil pokojni 82 let star ter ni okrog 20 let več delal v tovarni. Doma je bil iz Čateza in oba se v Ameriki nahajata od leta 1889. So-

IMATE ZE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga poželjmo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

48 velikih strani;
82 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma o-značenih;
Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOW ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojaških držav, kakor bodo premenjene po sedanjih vojni.

Naročilo Atlas pri:

"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ZAUPNICA IN ODLIKOVANJE MR. ZBAŠNIKU.

Iz Elyja, Minn., se naznanja, da je bil Mr. Anton Zbašnik gl. tajnik Ameriške Bratske Zveze imenovan za načelnika Civilnega obrambnega sveta (Civilian Defense Council). Mr. Zbašniku je bila s tem poverjena važna naloga, ki jo bo, upoštevajoč njegovo temeljitost in zmožnost, tudi v polni meri dovršil.

Tekom zadnje svetovne vojne leta 1917 je bil Mr. Zbašnik, ki je takrat živel v Pittsburghu, Pa., član "Minute man" organizacije, ki je prav tako delovala v zadevah narodne obrambe. Tozadevni časten certifikat visi danes v njegovi pisarni glavnega urada Amer. Bratske Zveze v Ely, Minn.

PISMO ZA PRIMORSKEGA.

Upam, da ne bo ta moj prvi dopis romal v uredniški koš, kajti nistem navajena dopisovati. Moj mož je že čez 25 let naročnik "Glasa Naroda". V vseh teh letih ni nikdar zamudil brati roman. Vsak dan, ko pride z dela, prebere vse od kraja do konca. In tako list tudi jaz rada čitam, posebno še novice iz starega kraja. Prepričana sem, da tudi vsi moji prijatelji in znanci radi berejo "Glas Naroda". In brala sem tudi, da želite dobiti kako pismo, ki ga je kdo dobil iz starega kraja.

Do zdaj sem redno dobivala pisma od svojih starišev in največ od svoje matere, od nje, ki ima največ skrbi za nas. Že 20 let sem vedno v stalni zvezi s pismi, odkar sem zapustila našo lepo Primorsko, vas Podgraja pri Ilirski Bistnici.

Danes, ko to pišem, sem jim iz postnega urada poslala pismo po zračni pošti. Odkar je "Glas Naroda" pošiljal denar, sem jim večkrat poslala denar po kablu. 21. pulija pa sem čitala v "Glasu Naroda" da u redništvo prosi rojake in rojakinje, da naj pošljejo pisma, ki

jih dobijo iz stare domovine, uredništvu, da ga priobči v listu.

Tukaj vam pošiljam pismo moje matere. Prepričana sem, da bo njeno pismo zanimalo marsikoga, kajti pismo opisuje resnične razmere, ki sedaj vladajo v naši domovini.

Pismo je bilo pisano 30. aprila, prejela sem ga 24. maja. Pismo se glasi:

"Ljuba hči Marija! — Prej, ko Ti nadalje pišem, najsrčneje še pozdravim Tebe, Tvojega moža in otroke in Ti dam vedeti, da sem prejela Tvoje pismo in lire, ki si mi jih poslala. Bog Ti stotero poplačaj. Zdej Ti dam znati, da smo morali iti v Italijo, kjer smo bili 20 dni. Zdej smo prišli zopet nazaj ...

Pozdrav od mene, Tvoje matere in očeta, Tebi, Tvojemu možu in Tvojim otrokom.

Ne pozabi na nas! Zbogom!

Tvoja mati."

"ODPRTA NOC IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Chicagu, Ill. je dne 24. julija umrl John Underwood (Podlesnik). Podlegel je raku na pljučih. Star je bil 61 let in rojen v Prevaljah na Koroskem. John je bil star naseljencec in dolgo let je bival tudi v Springfieldu, Ill.

V So. Fork, Pa., je naglo umrla Katarina Žibert, vdova roj. Požek, stara 64 let in doma od Metlike v Beli Krajini. V Ameriki je bila 35 let in zapuša dva sinova, tri hčere sestro in brata.

V Joliet, Ill. je dne 19. julija bil pri delu v tovarni ubit Albert Čuhik, star 34 let in rojen v Ameriki. Zapuša ženo, dve hčeri, starše, tri brate in pet sester. — Istega dne je umrl Frank Puol, ki zapuša dve hčeri in mater.

V Republic, Pa., je pred dnevi umrl John Vojda, star 27 let in rojen v Pensilvaniji.

Avstralska milica poklicana pod zastavo

Avstralski vojni minister Percy Spender je rekel, da bo s 1. oktobrom poklicana četrtna avstralske milice v vojaško službo. Poleg navadnih vojakov bodo poklicani tudi častniki in razni specialisti.

Avstralska milica šteje nekaj nad sedemdeset tisoč mož. V deželi je tudi poldrugi tisoč strelskih klubov, ki imajo nad 50 tisoč članov. Streli so vojaško izvežbani ter bi se jih dalo v slučaju potreba porabiti za rezervo. Poleg milice ima Avstralija seveda tudi redno armado.

Slovenci v Kanadi

DRUŠTVO "TRIGLAV," V. P. Z. B., v NORANDI, Quebec, Kanada

PREBEDI

PIKNIK

V NEDELJO, DNE 10. AVGUSTA, 1941

Priatek piknika je ob 1. uri popoldne.

NA GLENWOOD NA FARMI ROJAKA PRIJATELJA

KEH BO TO SKORAJ GOTOVO ZADNJI PIKNIK našega društva v tem letu, zato vjdno važno vse Slovence in Slovence v Norandi, da se vdeležijo piknika, da se še enkrat skupno razveselimo.

Vabimo tudi vse rojake iz drugih slovenskih naselbinah, da ne gozabijo našega piknika.

ZA VSO POTREBNO, KOT ZA PEČENA JAGNJETA IN ZA JEZO POGASITI BO VSE DOBRO PRESKRBLJENO.

ZA PLES NAS BO RAZVESELIL S SVOJO HARMONIKO NAŠ DOBRO POZNANI MUZIKANT (BAYO)

Turaj na veselo svidenje 10. AVGUSTA NA GLENWOODU.

VABI Društvo "Triglav" št. 4 v Norandi, Quebec, Kanada

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi: v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street

New York, N. Y.

V Chisholm, Minn., je zadnje dni umrla Mrs. Mary Bavec, roj. Baraga, stara 63 let in doma iz Hudoba pri Ložu na Notranskem. Zapuša moža, 4 sinove in hčere.

V Imperial, Pa., je umrla Mrs. Frances Persin, stara 58 let. Pokojnica, katere deklško ime je bilo Duša, je bila rojena pri Sv. Križu na Dolenjskem in je bivala v Ameriki 35 let. Zapuša soproga, sedem sinov in tri hčere.

V Port Washington, Wis., je 18. julija umrl za rakom na pljučih Frank Janssek, star 62 let in rojen v Rečici v Savinjski dolini na Spodnjem Štajerskem. V Ameriki je bil 35 let. Zapuša ženo, dva sinova, hčer in 93 letno mater.

V Manistique, Mich., je pred dnevi umrla Mary Lašič roj. Frankovič, stara 74 let in doma iz Lipe pri Vinici v Beli Krajini. — Dalje je istotam umrl John Špehar, star 42 let in rojen v Ameriki.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Franc Venturini—SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 50
Ferdo Juvanc—12 MLADIH LET, moški zbori 50
Peter Jerab—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica; Ol, moj šecel je šov;
Kam mi, fantje, drev v vas pol-demo 50

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka ma konjčka dva; Dobiv sem pisemce; Slovo; Je vpihnila luč 50

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska) 50
Vao noč pri potoci 50
Jurjeva 50
Hodi Miska domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 50

VASILIJ MIRK in A. GROBING:
Vetrč; Pe gradini 50
FERDO JUVADEC:
Zjutraj 50
Slovanska 50

PETER JERAB: Pein roč; VASILIJ MIRK: Podoknica 50
KORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vas 50
Le enkrat se 50
Slava delu 50

HR. VOLARIČ: Rošmarin; JOŠ PAVČIČ: Potrkani ples 50

NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 50
2. PO JEZERU KOLO 50
3. BARČICA MLADI KAPETANE 50
1. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 50
5. TAM NA VRTNI GREDI MARIBOR WALTZ 50
6. SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 50
7. DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLJAJ 50
8. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (marurka) 50

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska tira, (Holmar) 50
Orlovke himne (Vodopivec) 50
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Kari Adamič) 75
Trije mešani zbori (Glasbena Matica) 50
V popevnični noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Satinar) 50
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 50
Dva pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 50
Naši himni, dvo glasno 50
Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori 50

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpuri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 75
Bon šel na planino, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE:

Poduk za citre. — 4 zvezki — (Kozeljki) 50

ZA KLAVIR:

Buri prideja. — Koranica — 50
Slovenske narodne pesmi, Janko Zirovnik 50
I. zvezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor 1.25
II. zvezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor 1.25

100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič 1.00
FANTJE NA VANI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregelj 50

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.